

Borgbulletin

Månedlig nyhetsbrev fra Borg biskop og bispedømmeråd. April 2014

Tom grav- åpen kirke

Kjære medarbeidere,

La meg først ønske dere en fin avslutning av fastetiden, en velsignet stille uke og et stimulerende påsketid i lys av seier over dødskreftene, først erfart da kvinnene kom til den tomme graven i Jerusalem.

I den første fasteuken deltok jeg ved innledning til Åpen Ski kirke i fastetiden. En gruppe engasjerte medlemmer har tilbudt seg å sørge for at kirken kan være åpen hver kveld i fastetiden slik at mennesker kan legge kveldsturen innom kirken. En enkelt liturgisk avslutning avslutter kvelden. Når jeg leser gjennom menighetsbladene ser jeg at flere av kirkene er åpen på en bestemt kveld i uken (fredager i Sørums) eller kveldene i en bestemt periode (Trøgstad i adventstiden). På Råholt holdt Eidsvolls ordfører en sterk hilsen under jubileumsmarkeringen om hvor viktig han opplevde det var for lokalmiljøet at kirken var åpen for alle å bare gå inn i.

Arbeidskirkene er som oftest åpne på dagtid og flere steder er kirkene åpne på dager da en vet at mennesker kommer til kirkegården for å tenne lys – som nyttårsaften og Allehelgensdag. En kirke som er åpen, der en legger til rette for individuell stillhet, lystenning og bønn vil være en hjelp for mange til å knytte forbindelsen mellom egen livsfølelse og lokalsamfunnets hellige rom.

Dette kan gi mange muligheter til å se eget liv i relasjon til Den treenige Gud uten å føle at en må tilpasse seg en bestemt form og tidslengde. Det kan være klokt å gjøre et enkelt ressursmateriale tilgjengelig i rommet. I Ski har de laget en veiledning til kirkerommet, bispedømmet utvikler et hefte med gregorianske morgen, middag og kveldsbønner som også kan leses av enkeltpersoner, og retrettbevegelsene har flere enkle veiledere til meditasjoner. Men slikt ressursmateriale må ikke presenteres som en nødvendighet, det må kommuniseres frihet i et rom som er stort nok for alles refleksjoner og tanker.

Dere oppfordres til å melde inn til BorgBulletin erfaringer dere har gjort, legge de gode fortellingene ut på Faceboksiden Den norske kirke i Borg sammen med det dere måtte ha av enkelt ressursmateriale.

Kirken i Borg skal være en inviterende folkekirke – et åpent kirkebygg bidrar til dette. Den tomme grav skaper en åpen kirke.

Vennlig hilsen

Atle Sommerfeldt

Biskop

I dette nummeret

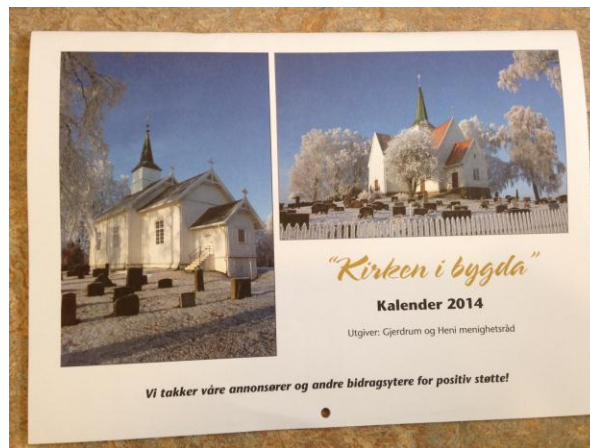
- 1 Hilsen fra biskopen
- 2 Månedens suksesshistorie
- 3 Om ekteskapsforståelsen etter kirkemøtet
- 4 Fagdag med Fagius
- 5 HEL konferanse
- 6 Dans i kirka
- 7 Nytt fra ungdomstinget
- 8 Kommende arrangementer

En kirke som er åpen, der en legger til rette for individuell stillhet, lystenning og bønn vil være en hjelp for mange til å knytte forbindelsen mellom egen livsfølelse og lokalsamfunnets hellige rom.

Månedens suksesshistorie -Kirkekalender i Gjerdrum og Heni menighet

Denne historien trenger ikke så mange ord...Gjerdrum og Heni menighetsråd har gitt ut en Kirkekalender som viser arrangementer og gudstjenesteplan for hele året og har tekst og bilder som forteller om menighetenes arbeid og høytidene. Kalenderen heter Kirken i bygda. Vi lar bildene tale for seg og applauderer et veldig godt tiltak!

Påskeliljer i Gjerdrum kirke.

Påskeord

Påske, påskenesdag, skjærtorsdag, langfredag, blåmandag, fastelørdag og askesøndag. Det er ord vi forbinder med fastelørd og påske.

«Hva betyr i de enkelte ordene?» Spørskåler gir i en artikkel en kort gjennomgang:

I julekalenderen feires påske til minne om israelittenes flukt fra Egypt. Ordet påske er opprinnelig hebraisk og betyr 'gj ferde' (2. Mosebok 12,27), der Herren gikk forbi israelittenes hus da egypterne kjempet åtte måneder. I den kristne kirken feires påske til minne om Jesus lidelse, død og oppstandelse. Bakgrunnen for at ordet påske ble tatt i bruk om den kristne høytiden, er at koedittens skjede under den jødiske påskeferietiden.

Påskenesdag er innledningen til den velferdede. Dagen feires til minne om Jesus stasjon i Jerusalem, da han ble byttet med påskenesdag.

Skjærtorsdag er i kirken en dag til minne om at Jesus innoffisielt nattverden, og at han vasket føttene til disiplene sine. I middelalderen var det skikken å bakte skjærtorsdag – «sjel så vel som kropp skulle renses. Skjer (synonymt også skær) betyr 'ren'.

Langfredag dagen til minne om Jesus død på korset. Det var en lang smertens dag for Jesus.

Blåmandag er ikke i påskens, men i den sønne som begynte med fastelørdag. Fastelørdag inneholder i middelalderen den første sønne i langfredag, som var på 40 dager. Mandagen etter fastelørdag ble kalt blåmandag. Da ble altret i kirken dekket til med et blått klede.

Fastelørdag var den siste dagen for fasten. Da dekket folk gjerne opp med mat som de ikke hadde lov til å spise i fasten.

Askesøndag begynte selve fasten. I middelalderen møtte de troende i kirken i beklager og med sønne i håret (i sønne og ask). Senere har det vært skikk i den romersk-katolske kirken at presten legger et korn på gansen til de troende og sier «kom i hus, menneske, at du er sønne og skal vende tilbake til sønne».

Uttrykket **å kle seg i sønne og ask** går tilbake på en oldgamlet jødisk skikk med å strep ask over seg som uttrykk for sorg eller angst.

Foto: Askeliljer

GJERDRUM TURBULANS
Tlf: 63922732 Fax: 63922721
E-post: gjerdrum@menighet.no
www.gjerdrum-menighet.no

April 2014

Ask Vest as
Eierformidling
Tlf: 900 57 020 E-post: haraltharsa.no

Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
		1	2	3	4	5
		12.15 Etter skole 13.00 Ask/Gierdrum		17.15 Søndag 18.00 Fastelørdag		11.00 Gudstjeneste 11.15 Nattverden Korset
Uke 15	7	8	9	10	11	12
17.15 Beringsen	18.00 Ask/Gierdrum 19.00 Ask	12.15 Etter skole 13.00 Kirkeengen	Nattverden 13.30 Muldervarden			Gjerdrum 11.00 Gudstjeneste Påskenesdag
Uke 16	14	15	16	17	18	19
			11.00 Ask/Gierdrum Skjærtorsdag	11.00 Ask/Gierdrum Langfredag	Gjerdrum 17.15 Ask/Gierdrum Påskenesdag	Gjerdrum 11.00 Ask/Gierdrum Påskenesdag
Nattverden 11.00 E-askeseng	21	22	23	24	25	26
18.00 Ask/Gierdrum	18.00 Ask/Gierdrum Blåmandag					Gjerdrum 11.00 Ask/Gierdrum E-askeseng Skjærtorsdag
Uke 18	28	29	30			
						18.00 Ask/Gierdrum

Ekteskapsforståelsen etter Kirkemøtet

Kjære medarbeidere,

Det har som ventet vært mye media-oppmerksomhet om Kirkemøtet behandling av Ekteskapsforståelsen. Kirkemøtet hadde fire ulike forslag der ingen av dem fikk flertall. Det betyr at Kirkemøtet verken besluttet at det skulle utarbeides en vigselsturgi/forbønnsliturgi for alle par uavhengig av seksuell legning, eller at Kirkemøtet slo fast i et eget vedtak at ekteskapet er forbeholdt en mann og en kvinne.

Det som gjelder er da det som var tilfelle før Kirkemøtet 2014:

- Det er liturgi bare for ekteskapsinngåelse for en mann og en kvinne.
- Bispemøtets læreuttalelse fra oktober 2013 der flertallet (2/3) sier at det ikke er teologiske hindringer for å inkludere likekjønnede samliv i en kristen ekteskapsforståelse
- Bispemøtets vedtak fra 2008 der den enkelte prest gis anledning til å ha forbønn i kirkene for mennesker som lever i likekjønnet samliv i seremonier som ikke skal være «vigselignende»
- Borg biskops brev av januar 2013 der jeg understreker at prostene har ansvar for at alle som henvender seg til kirken i Borg, skal få samtale med en prest som er åpen for å lede en forbønn for alle borgelig inngåtte ekteskap. Det er anledning for prester og proster å reservere seg. Fellesrådet kan, men er ikke pålagt å stille ressurser disposisjon for dette.
- Biskopene vil på sitt møte 21.-22. mai drøfte vedtaket fra 2008.

Vennlig hilsen

Atle Sommerfeldt

Biskop

«Fordi han elsket oss først»

Dette er overskriften når de fleste SMM-organisasjonen i samarbeid med Gå Ut Senteret inviterer til Misjonsfestival i Hurdal 1. mai. Festivalen begynner med misjonsgudstjeneste i Hurdal kirke. Sokneprest Kari Lette Pollestad Høggaug er liturg. Taler er pastor Mario Freitas fra Brasil. Tema: "Misjon til den lidende kirke". Sang av Gloria Silvana Tumansery.

[Se plakat her](#)

Fagdag med Fagius

Til kirkemusikere og andre interesserte:

Vi er svært glade over nok en gang å invitere til fagdag Hans Fagius. Han anses som en av de viktigste skandinaviske orgelkunstnerne i vår tid. Han har spilt utallige konserter verden over, gitt ut en rekke CD'er og ikke minst har han som pedagog og professor vært svært viktig for mange orgelstudenter

Fredag 26. sept kl 10-15
Sted: Fredrikstad domkirke
Egenandel 200,- som inkludere en enkel lunsj.

Tema er "18 choräle" - Leipzigerkoralene. Det beste vil være om vi kunne få 18 "aktive kantorer" til å spille hver sin koral. Aktive deltagere melder seg til toreem@me.com med ønske om hvilken koral du vil spille.

Påmelding til borg.bdr@kirken.no innen 1. sep
(Husk at hvis du vil spille så skal du kontakte Tore Erik Mohn på toreem@me.com så raskt som mulig)

Årsplan for Borg bispedømmeråd 2014

Borg bispedømmeråd har vedtatt årsplan for bispedømmet med følgende satsningsområder:

- **Øke gudstjenestedeltakelse**
- **Øke andel medlemmer som bringer barna til dåp**
- **Organisasjonsutvikling**

Det er også vedtatt 32 resultatmål på bakgrunn av føringer fra Kulturdepartementet, Kirkerådet og vår egen tilstandsvurdering.

Årsplanen finner du på nettsidene våre etter påske.

HEL konferanse i Trondheim 10-12 september

10. – 12. september inviteres det til en ny nasjonal HEL konferanse i Trondheim, denne gang i Trondheim. Det er lagt opp et vidt og utfordrende program med utgangspunkt i HEL begrepet; Et helt menneske, et helt samfunn, et helt liv og en hel kirke. Hovedfokus for konferansen er inkludering av mennesker med utviklingshemning, samtidig som konferansen vil ha fokus på å skape et fellesskap med absolutt alle, uavhengig av funksjonsevne. Konferansen arrangeres av Nidaros bispedømmeråd i et samarbeid med Kirkerådet, seksjon for diakoni og samfunn og seksjon for barn, unge og trosopplæring, og er en oppfølger av HEL konferansene som har vært arrangert i Stavanger bispedømme. Konferansen henvender seg først og fremst til alle som arbeider med å skape et HELT fellesskap i kirken, både i trosopplæringen, i gudstjenestelivet og ellers i alle kirkens fellesskap. Samtidig ønsker vi å dyktiggjøre kirkens medarbeidere til å ta del i arbeidet med å skape et HELT samfunn.

Påmelding og program: <http://www.kirken.no/nidaros/index.cfm?id=410339>

Fagdag Inkludering

Torsdag den 27. mars inviterte Borg bispedømme og Østre Romerike prosti, i samarbeid kommunene Aurskog – Høland, Fet, Sørums og Nes, til fagdag ut i fra veiledningsheftet: *«Samhandling mellom helse- og omsorgstjenesten i kommunene og tros- og livssynssamfunn i forhold til tro- og livsytelse. Den som mottar helse- og omsorgstjenester har også rett til å utøve sin tro eller sitt livssyn – alene og i fellesskap med andre».*

Fagdagen samlet 75 deltakere fra helse- og omsorgstjenesten i kommunene, fra Den norske kirke, pinsemenigheten Betel, Oslo kristne senter og Norges Hindu Kultur Senter.

Innledere var spesialprest Tor Ivar Torgauten, Borg bispedømme, Sykepleier og forfatter Heidi Schmidt, Nes kommune, Informasjonsmedarbeider i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn Anniken Fleisje, Seniorrådgiver/lege Anders Smith, Helsedirektoratet, Avdelingsleder Torill Togstad, Nes kommune, Nes hjemmetjeneste, Jan Erik Waagene, Human-Etisk Forbund og sokneprest Inger Jeanette Enger, Fet og Monica Carmen Gåsvatn fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Dans i kirke- og 1814 i dans

Vikarierende kulturrådgiver i Borg Margrete Kvalbein, alias marg&bein – skal under de internasjonale Dansens Dager 2014 og teaterfestival i Fredrikstad «flytte» kirkerommet inn i teatersalen i form av danseforedraget «Tradisjonsløs dans i tradisjonstunge rom». Dette skjer i Scenekunst Østfold (tidl. Østfold Teater) sine lokaler på K60 («Værste'») kl 1700 lør. 26. april. Danseforedraget er en del av dobbelforestillingen «Love-dans», der publikum også får møte Elizabeth Svarstad som sammen med barokkmusikk-utøverne Gunnhild Tønder og Jon Fredrik Hjemli gjør sin koreografi inspirert av 1814-jubileet. Mer info: www.kulturutvikling.no/2014/03/love-dans/

Fast stilling som administrasjonskonsulent I Borg bispedømme

Det er ledig 100% stilling som administrasjonskonsulent ved Borg bispedømmekontor med hovedarbeidsoppgaver:

- Sekretær for Borg biskop og stiftsdirektør– avtaler, tilrettelegging ved møter, sentralbordfunksjoner, samt løpende korrespondanse.
- Regnskapsarbeid – inn- og utgående fakturabehandling, bilagskontering, avstemming og fortløpende rapportering.
- Andre arbeidsoppgaver etter behov.

For fullstendig utlysning og elektronisk søknadskjema se:

http://www.webcruiter.no/WcMain/AssignmentSearch.aspx?company_id=199605773

Søknadsfrist 28.04.2014

Nytt fra ungdomstinget

Ungdomstinget 2014 ble arrangert på Fossheim leirsted, Løken i Høland 21.-23.mars. Deltakerne på Ungdomstinget var sammen med deltakerne på fagdag fredag fra kl 10.00 til kl 16.00 med tema "Konfirmantleirarbeid" v/ Åse Mari Kessel. I alt 40 ungdommer (33 av disse delegater) var samlet i løpet av helga, noe som er en dobling siden 2013. Ungdomsrådet hadde hyret inn musikere som var med hele helga. På lørdag kom biskop Atle Sommerfeldt og deltok i programposten "Biskopens time".

Fra protokollen:

UT 04/14 Alkohol i kristne ungdomsmiljøer

Ungdomstinget i Borg 2014 oppfordrer menigheter til å:

Skape god dialog om alkohol i konfirmantundervisningen og følge dette opp jevnlig
Legge opp til temadiskusjoner om forhold til - og synspunkter om - alkohol
Være åpne om tabubelagte temaer og svar på spørsmål
Invitere til gruppesamtaler på KRIK, ungdomsklubben og andre steder der ungdom er samlet
Bruke ledersamlinger for å skape refleksjon og tanker hos ledere som de kan videreføre til andre unge i menigheten

Enstemmig vedtatt

Sak 06/14 Rekruttering til kirkelig tjeneste

Ungdomstinget i Borg 2014 oppfordrer:

- Bispedømmerådet til å ha fokus på bemanning og arbeidsmiljø i menighetene, med tanke på arbeidsfordeling, ansvarsområder og samarbeid
- Menighetene til å satse på opplegg for barn og unge med formål å gi dem et godt forhold til kirken
- Menighetene til å ha ledertreningskurs i tiden etter konfirmasjonen og ha obligatorisk informasjon om kirkelige stillinger som en del

Enstemmig vedtatt

UT 08/14 Valg av nytt Ungdomsråd i Borg

Nytt ungdomsråd i perioden 2014 – 2015 er:

Lasse Grønvold (Høland), Andreas Lo Kværnå (Greåker), Espen Robsham Kjørven (Fjellhamar), Marit Marman (Hovin), Sebastian Aas Isaksen (Glemmen), Elise B Brun (Glemmen), vara Susanne Arntzen (Kråkerøy) og vara Sophie Berg (Skedsmo)

Midtøsten- nettverksamling: Vennskap og medvandring

Den norske kirke, ved Borg bispedømmeråd og Mellomkirkelig råd inviterer til samling for deling av erfaringer, nettverk og utfordringer 24.april i Borg bispegård. Vi vil fokusere på etisk reisevirksomhet/pilgrimsreiser særlig for reiser til Midtøsten. Se mer på www.kirken.no/borg. Påmelding innen 14.april til borg.bdr@kirken.no

Møter/Arrangementer

Grunnlov for alle- kirke for alle grunnlovsjubileet	10.april
Midtøsten nettverkssamling	24.april
Samling for prester i kommunale kriseteam	13.mai
Bispedømmerådsmøte	14.mai
Grunnlovsgudstjeneste for tweens i alle aldre	19.mai

Biskopens kalender i utvalg

NRK Østlandssendingen	15.april
NRK Østfold	16.april
Fredsmarsj	23.april
Borg arbeidsgiverforum	25.april

Borg bispedømmeråd på Kirkemøtet 2014

Velkommen med tips og innspill til Borgbulletin til karianne.nes@kirken.no

www.kirken.no/borg

Finn oss på Facebook: <https://www.facebook.com/#!/kirkeniborg>